

En la intimitat del domicili

«L'opressió deshumanitza a qui és oprimit, però també a l'opressor i a qui no fa res per evitar-ho»

Vam haver de viure una pandèmia per adonar-nos que el treball de les cures és necessari i imprescindible per sostenir la vida. Tan així que les treballadores de les cures van ser considerades essencials durant la pandèmia. Essencials sí, però moltes d'elles en desplaçar-se per anar a treballar tenien més por a ser identificades i acabar amb una ordre de deportació que a contagiar-se de coronavirus.

Tothom sap que la majoria de persones que tenen cura de les nostres persones grans són en la seva gran majoria dones immigrants, però ¿ens hem preguntat en quines són les seves condicions laborals?

Durant la pandèmia les dones cuidadores de persones grans han hagut de desplaçar-se per acudir al seu lloc de treball, un domicili, on els esperava una persona gran, la qual sense la seva ajuda no hagués pogut aixecar-se del llit, dutxar-se, menjar i executar les activitats de la vida diària. Fins i tot, en la majoria de les vegades, la persona cuidadora és amb l'única que conversen en dies, amb la qual tenen contacte diàriament i de la qual reben mostres d'afecte, fruit d'aquest vincle que es crea en una relació cura.

Moltes d'aquestes dones treballadores no tenen la seva situació administrativa regularitzada, "no tenen papers", treballen en l'economia submergida. Durant la pandèmia van ser considerades un servei essencial, per tant podien desplaçar-se. Però la majoria d'ocupadores i ocupadors es van negar a signar un document certificant que es desplaçaven per motius laborals. El que les va exposar a identificacions i multes, generant-los estrès, preocupació i por durant el trajecte.

Són moltes les treballadores que van ser acomiadades a través d'un missatge de WhatsApp, altres tantes van veure com la seva jornada laboral s'allargava de manera exponencial en quedar confinades amb la persona que cuiden, pel mateix sou. Les famílies ocupadores no els van proporcionar material de protecció, com màscares i guants, el que va provocar que un gran nombre de dones cuidadores de persones que havien donat positiu en coronavirus acabessin contagiades. Aquestes treballadores, fa anys que s'han organitzat amb el suport d'organitzacions sindicals, de defensa de drets humans, associacions de veïns i denuncien les situacions d'explotació laboral que viuen en el treball de les cures. Sous molt per sota del salari mínim interprofessional (SMI), jornades laborals interminables, 9 o 10 hores de descans setmanals, retenció de documentació, amenaces amb deportació si reclamen els seus drets laborals i, en alguns casos, abusos sexuals. Aquesta manca de drets provoca problemes de salut física, psicològica i emocional a les dones treballadores.

Totes aquestes situacions d'abusos i explotacions es donen en domicilis de la nostra comunitat, exèrcits no per persones malvades, sinó per veïnes i veïns que emparats en la intimitat del domicili exerceixen opressió amb aquelles persones que saben que difícilment denunciarien aquestes situacions, per no tenir "papers" o d'una xarxa social forta.

Hi ha qui defensa que una regularització extraordinària seria un efecte crida i que dotaria de drets a un gran nombre de persones que seria inassumible. No obstant això, dotar de drets a les nostres veïnes i veïns d'origen immigrant és de justícia social i ens aproparà a ser realment aquesta societat democràtica i acollidora de la qual tant fem gala.

L'opressió deshumanitza a qui és oprimit, però també a l'opressor i a qui no fa res per evitar-

ho. Per tant, és el deure de totes i tots mobilitzar-nos per uns serveis públics de qualitat que vetllin per les necessitats de cura de les nostres persones grans i pels drets de les nostres veïnes i veïns d'origen immigrant.